

طراحی الگوی ترویج غذای آهسته بر اساس نظریه داده بنیاد (مورد مطالعه: ستاد سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی)

حسن نظیفی^۱، محمدصادق صبوری^۲، محمدصادق اللهیاری^۳ و مهرداد نیکنامی^۴

- ۱- دانشجوی دکتری ترویج و آموزش کشاورزی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد گرمسار
- ۲- دانشیار گروه ترویج و آموزش کشاورزی، دانشگاه آزاد اسلامی، گرمسار، ایران (sabouri5517@gmail.com)
- ۳- دانشیار گروه مدیریت کشاورزی، دانشگاه آزاد اسلامی، رشت، ایران
- ۴- دانشیار گروه ترویج و آموزش کشاورزی، دانشگاه آزاد اسلامی، گرمسار، ایران

چکیده

غذا بخش مهمی از زندگی انسان است، زیرا در حفظ زندگی و بقای او بسیار مهم است و الگوی مصرف غذایی در بیش تر کشورها، مختلف و متفاوت است. با وجود اهمیت ترویج غذای آهسته، الگویی که نشان دهنده الزامات ترویج الگو غذایی باشد وجود نداشته و تبیین نظری روشی در این خصوص صورت نگرفته است. هدف این پژوهش، تعیین الزامات ترویج غذای آهسته و ارائه الگو ترویج غذای آهسته بود. این پژوهش در چارچوب رویکرد کیفی و با استفاده از روش داده بنیاد انجام گرفته است. جامعه آماری مورد مطالعه شامل افراد مطلع کلیدی و خبرگان ترویج غذای آهسته بود. تعداد جامعه آماری ۱۵ نفر بودند که با روش نمونه‌گیری هدفمند انتخاب شدند. داده‌های مورد نیاز به روش مصاحبه نیمه ساختاریافته گردآوری شدند. روایی سوالات با استفاده از نظرات متخصصان ترویج و غذای آهسته به دست آمد. تجزیه و تحلیل داده‌ها براساس رهیافت نظام مند نظریه داده بنیاد در سه مرحله کدگذاری باز، محوری و انتخابی انجام شد. اعتبار یافته‌ها به کمک روش‌های تطبیق اعضاء و بررسی همکار به دست آمد. در روند تطبیق اعضا ۴ نفر از مشارکت‌کنندگان گزارش نهایی مرحله نخست فرآیند تحلیل و مقوله‌های به دست آمده را بازبینی نمودند. نتیجه تجزیه و تحلیل داده‌ها نشان داد که ۱۶۹ کد اولیه در مرحله اول کدگذاری باز و طبقه‌بندی به ۳۷ کد محوری (مؤلفه) و به شش طبقه اصلی گروه‌بندی شدند. این مدل در قالب یک الگوی منطقی است که شامل شرایط علی (منابع انسانی، قابلیت سازمانی، فرهنگ عمومی غذای آهسته و سبک زندگی مردم)، عوامل زمینه‌ای (حفظ محیط زیست و گونه‌های زیستی، کاهش هزینه‌های زندگی، زندگی سالم و پیشگیری از امراض و بیماری‌ها)، شرایط مداخله‌گر (حمایت از انجمن‌ها و گروه‌های اجتماعی، بازنگری در قوانین و حمایت از برنامه‌های ترویجی، رسانه‌ای و انگیزشی)، راهبردها (برگزاری جشنواره‌ها و نمایشگاه‌ها، افزایش آگاهی‌های عمومی، استفاده از ظرفیت فن‌آوری‌های اینترنتی در امر آموزش و استفاده از ظرفیت‌ها و روش‌های محلی و مردمی) و پیامدها (حفظ محیط زیست و گونه‌های زیستی، کاهش هزینه‌های زندگی، زندگی سالم و پیشگیری از امراض و بیماری‌ها) بود.

واژه‌های کلیدی: غذای آهسته، نظریه داده بنیان، سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی